

WESEPE LAAT JE NIET LOS (10)

Na de schoolcatechese volgt dan: "hoe vertel ik het de pubers?"

Ik stond compleet verrast en was dus ook niet voorbereid op het grote aantal "heilsbegerige" jongeren!

Een belijdenisgroep van ca 18 personen en de jongerengroep toch ook variërend tussen 14 en 17. Was men dan tóch zó serieus in Wesepe? Of was dit het gevolg van Wesepe's rampjaar – nl. het plotselinge overlijden van ds. Dijk en ook van koster Jan Stegeman, waardoor veel werk stil was komen te liggen?

Nou... die heilsbegerigheid viel nogal mee. Nee, het was gewoon als volgt: je ging met zijn allen naar de voetbal en/of handbal en zéker met zijn allen naar Boode in Bath'm (waar zelfs zondagsavonds een bus voor klaar stond onder de kerktoren) of naar Dika van de Kruusweg. Dus ... waarom zou je dan ook niet samen naar zo'n dominee gaan?

Dat de diepgaande belangstelling voor het EIGENLIJKE niet overdreven groot was herken en herinner ik me van mijn eigen catechisatie ooit. Het meeste geloofde of interesseerde je niet, daar ben je toch te eigenwijs voor. Ik weet me slechts 2 aspecten uit die tijd te herinneren: a. welke sfeer hing er in de groep (al of niet betrouwbaar) en b. de dominee leerde ons de volgende leefregel die ik nooit meer zal vergeten, nl. wij nemen onszelf vaak heel serieus maar we lachen vaak en heel gemakkelijk om anderen! De les: probeer dát eens om te draaien in de zin van: leer anderen meer serieus te nemen en lach juist meer om jezelf!

En daarnaast, dat groepsgevoel van samen; ik heb dat zeker leren waarderen, omdat die zogenaamde "vriendengroepen" samen ook kunnen en willen klussen en ik heb mogen meemaken dat ze naast feesten ook samen verdriet en zelfs rouw hebben willen en kunnen dragen – en dát heeft ook iets "heiligs"!

Bovendien heb ik ook wat van hén geleerd! Op de HBS en later op de HLS leer je dat je vloeistoffen in liters of in gewichten kunt uitdrukken, maar ik heb nooit geweten dat je bier in meters kunt aandragen (wat een commerciële truc).

Het is de bedoeling van catechese dat je probeert voor het leven een zekere geestelijke bagage mee te geven. Vroeger moest je dan geloofswaarheden uit je hoofd leren en tot slot, na een paar jaar, werd je op grond van de geloofsbelijdenis "aangenomen". Maar dat was niet meer van onze tijd. In mijn Wesepese periode was het meer zo van: op 18-jarige leeftijd "laot wie oons annemn" en koste wat het kost "halen wij ons rijbewijs!". Ja, het is wat het is en de tijden veranderen. Wat de belijdeniscatechisatie betreft hebben we ons in het eerste seizoen beziggehouden met het overbekende gebed "Het Onze Vader". Dat was nog wel het minste en dat komt bij verschillende gelegenheden goed van pas. De jongerengroep heb ik soms in kleine groepjes verdeeld, geholpen door een zgn. catecheseteampje van o.a. Fietje Hartkamp, Janny Wassink, Henk Krukkeland en naar ik meen ook Tiny Lunenberg en dat zeker wanneer het om creativiteit voor kerst- en paasgroet en voorbereidingen voor jeugddiensten ging. Verder heeft de kerkenraad een prachtige metalen kast voor afspeelapparatuur aangeschaft, zodat we met videoprojecten hedendaagse problematiek aan Bijbelverhalen konden koppelen. B.v. ging het over bergbeklimmen, hoe fantastisch maar ook hoe gevaarlijk! (de berg Sinaï met Mozes en de Bergrede met Jezus). Over een eenzame kluizenaarsachtige dorpsfiguur die qua bezoekjes in wat etenswaar aandoenlijk werd verzorgd door een dorpsjongetje (aandacht en durven doorbreken van grenzen). Ook over het bezit van hele mooie en sportieve auto's en dergelijke – waar je mee kunt showen – met de achterliggende gedachte: het gaat in het leven niet om het hebben maar om het zijn.

Psychologisch moet je de gemiddelde puber in een groep niet al te persoonlijk aanspreken want ze behoeven de veiligheid van de groep. Het is eerder de kunst – al of niet met hulpmiddelen als vertrekpunt – een ontmoeting te laten plaatsvinden en items daaruit proberen te koppelen aan Bijbelse noties. En vooral ook opletten waar ze zelf mee komen. Zo moet ik altijd nog denken aan dat moment waarop een op zichzelf best drukke groep nogal bedremmeld het jeugdgebouw binnenkwam. Bij navraag bleek dat ze met "bekertje schuiven" (toen nogal populair) zogenaamde geesten hadden opgeroepen.

En zo kreeg een van de deelnemers de boodschap door dat ze op haar 40^e aan kanker zou overlijden. En ook daar ontspon zich een heel inhoudelijk en spiritueel gesprek over! Welke impact zou dit jeugdige experiment op de rest van haar leven kunnen hebben? (even ter geruststelling: zij leeft al jaren voorbij aan de aangegeven leeftijdsgrens).

Zo ook het volgende. Met een klein maar zeer onrustig groepje zaten wij in het zogenaamde predikantenkamertje dat door een dunne wand gescheiden wordt van die ruimte die we met een royale omschrijving van "aula" sieren. Een paar zaten heerlijk op de achterste poten van de stoel te wiebelen en tegen die wand te leunen. Ik kreeg ze maar niet bij de les en zei: houd je maar een beetje koest want hierachter ligt een lijk (wat trouwens helemaal niet het geval was!). Onmiddellijk waren ze geschrokken en koest en stapten we van het onderwerp af en gingen het hebben over de dood, de angst voor de dood, eventuele troost bij de dood en dat werd een zeer indrukwekkend gesprekje.

Onder de vele overige ervaringen nog een laatste herinnering. Gezien het feit dat er vanzelfsprekend veel contacten bestaan tussen protestantse, katholieke en niet-kerkelijk gebondenen leek het me leuk en leerzaam om ook eens met mijn groep naar toen nog het klooster Sion te gaan. Vooraf kwamen we uiteraard samen in het jeugdgebouw en zoals dat heet heb ik hen van tevoren "firm de broek opgebonden" oftewel hen duidelijk gemaakt dat we daar in die wereld - van stilte - wel te gast waren! Dus geen lawaai of geschreeuw en gedraag je! Samen met nog 2 of 3 volwassenen kwam onze kwekkende en kwakende groep jongeren bij het klooster aan. Fietsen en brommers bleven buiten. En toen (het was op een winteravond) de poort met een klap achter hen sloot waren ze meteen rustig! En in een amper verlichte kerkruimte hebben we het laatste - gezongen - avondgebed meegemaakt. En ze waren ... muisstil en ze durfden zich nauwelijks te verroeren! Ze hoorden dat mysterieuze gezang, de schimmen van de paters die ze hadden zien binnenkomen, staan, buigen, en na een lange stilte weer vertrokken. De evaluatie????

Onze soms branie schoppende pubers hadden het doodeng gevonden!

Op zo'n moment zijn het toch wel echt schatjes!

En nu zijn het allemaal volwassen mensen, al of niet gezinnen, kinderen en zelfs inmiddels opa of oma (onvoorstelbaar maar waar!) en ze zijn nu zelf al een heel eind gevorderd op het maatschappelijke en beroepsmatige pad en mogelijk zelfs met hun eigen ups en downs waardoor je levenservaring en levenswijsheid opdoet. En nu kom ik met een niet realistische – nee, sterker nog – met een hele gekke opmerking (en ik vind het niet erg om een beetje voor gek uitgemaakt te worden, want een beetje gek – doe eens iets meer dan het gewone zei Jezus al oftewel probeer eens een grens bij jezelf te doorbreken, het staat in Matheüs 5: 47): een beetje gek moet je in het leven en geloof durven te zijn om medemens te kunnen worden.

Lieve catechisanten van toen, loop eens dat magnifieke Nicolaaskerkje binnen, ga daar eens rustig zitten (alleen... of wie weet met enkele van jullie vriendenkring of vertrouwelingen), beschouw in alle rust en in een bijzondere sfeer je eigen leven eens en kijk en ervaar eens wat die ruimte en die stilte daar met je doet!

Daar hoef je (als volwassene) niet meer bang te zijn, tenzij je de stilte met jezelf niet aankunt en als het ware een schim voor jezelf blijft.

Maar juist op dat punt begint een nieuwe en actuele catechese hetgeen heel wat aan heilzaamheid op kan leveren. Wees zuinig op jezelf ... en wees zuinig op jullie kerkgebouw als een juweel middenin jullie samenleving!

Catechese aan de hand van lesstof op de basisschool, persoonlijke en geestelijke ontmoetingen met pubers en als laatste in dit verband een catecheseavond die helemaal uit de bocht vloog.

Ds. DvD